

(Nova Serio)

Redakcio-Ad ministracio:

BOX 731F, ELIZABETH-STR.: P.O., MELBOURNE (AŮSTRALIO).

Abono (por 10 numeroj):

AŮstralia: 4 ŝilingoj kaj 6 pencej — Ekster AŮstralia: 5 ŝilingoj.

Redaktisto: REGINALD BANHAM, F.B.E.A.

Specimena numero—unu respondkupono aŭ 30 c. U.E.A. kupono.

Unu numero: 4 pencej. :: :: :: Anoncoj: Por 3 linioj: 1 ŝilingo.

Ce ĉiuj poŝtmandatoj kaj -monbiletoj igu S-ron Roy Rawson la pagato.

N-ro 149 (13th Year)

MELBOURNE (AŮSTRALIO).

23 FEBRUARO, 1933.

"Dr. ESPERANTO."

The Man and His Work.

(concluded)

Here a word about the material used for the vocabulary. Earlier, when he was searching for and casting out from the grammar all unnecessary speech-forms, he was guided by the principle of economy for the vocabulary also, and, in the belief that it is immaterial what form a word shall have, if it is agreed that it expresses a given idea, he simply "invented" words, striving to make them as short as possible. For instance, he believed that instead of the 12-letter word for "conversation" the 2-letter "pa" could be used to express the same idea. He therefore simply wrote a mathematical series of short but easily pronounceable combinations of letters, giving to each of them the signification of a defined word, such as:—a, ab, ac, ad, ... ba, ca, da, ... aba, aca, ada, and so on. This scheme, however, he soon abandoned, for in practice it was found that the words were learned only with great difficulty. It was then that he became convinced that the material for the vocabulary would have to be founded on a Romanic-Teutonic base, from already existing words changed only as much as regularity and other considerations of language made necessary. Having reached this point, he made use of the fact that modern languages possess a huge provision of words already "international," that is, words known to

most European peoples, and which formed a ready treasury for a future world-tongue.

In 1878 the artificial language seemed to him almost ready, although between the "Lingvo Universala" of that day and the Esperanto published nine years later there exists a great difference. He confided to his fellow-students, and the majority of them, attracted by the idea in general and the extraordinary simplicity of Zamenhof's language in particular, began to learn it. On 5th December, 1878, they gathered to celebrate the birth of the new tongue, making speeches in it and enthusiastically singing a hymn composed for the occasion.

With the passing of half a year from the day of that celebration Zamenhof and his colleagues finished their gymnasium course and parted. Zamenhof's young apostles at first tried hesitatingly to propagate the new language, but on the 1st meeting the laughter of full-grown men their advocacy turned to denial, and the author alone remained faithful to his idea. Seeing before him, however, only mockery and actual hindrance, he decided to hide the scheme away from all; and so, for five years and a half of his university life, he never spoke of his life's aim. It was for him a very difficult period. The secrecy tormented him: forced continually to conceal his thoughts and plans, he attended scarcely any function, and took part in none of the university's social activities, and so the most happy time of the average youth's life, that of his student days, passed for him in sadness. On a rare occasion, having ventured to seek mental repose

in society, he would feel himself to be a stranger and would go to his quarters, there to ease his heart in composing verses in the tongue he so carefully fashioned. One of these poems, *Mia Penso*, was inserted in the first brochure published by him; but to its readers, who were unaware of the circumstances in which it was written, it must have seemed strange and incomprehensible.

For six years he worked privately, perfecting and testing the language,—and he had much to do, although in 1878 it had seemed ripe for publication. He translated much, wrote original pieces, and lengthy trials convinced him that to what had seemed quite sound in theory there was in practice still something lacking. Much he had to trim, displace, correct, and even radically transform. Words and forms, principles and requirements, jostled and hindered one another, although in theory and taken separately, and in short trials, they had seemed quite effective. Such elements as the indefinite preposition "je," the "elastic" verb "meti," the neutral but clearly defined ending "aŭ" and so on would never have entered the head of a mere theorist. Some forms that had seemed to him riches were revealed in practice as useless ballast, and so several unwanted suffixes were cast out. In 1878 it had seemed to him that it was sufficient for a language that it have a grammar and a vocabulary—the crudity, the ungracefulness of his language as it was then constituted he ascribed to his not knowing it sufficiently well himself: but practice ever tended to convince him that the tongue still

needed an elusive "something," a binding element which would give to it life and a definite, fully formed spirit.

He then began to avoid literal translations from this or that language, and to strive to think and write directly in the neutral tongue. Then came the day when he became aware that the language in his hands had ceased to be a mere unsubstantial shadow of the language from which he was translating at the time: it had acquired a spirit and being of its own, and, as it were, a well-marked physiognomy. Speech in it from henceforth flowed of its own accord, gracefully, quite freely, even as the living mother tongues of men.

Still one circumstance caused him to postpone the presentation of his language to the public. There had remained unsolved one problem, which had tremendous significance for the neutral tongue. Zamenhof knew that people would say to him:—"Your language will be useful to us only when the whole world shall see fit to adopt it; therefore we will adopt it when the whole world does the same." But as the world of men consists of its separate units, he saw that the neutral tongue could not have a satisfactory future until any person could, without consideration of the world's attitude, utilize it for his own purposes.

This problem was considered by Zamenhof at great length, and finally the so-called secret alphabets, long in use, which had not needed to wait for the world's acceptance of them before they were of use, and which when enclosed in a letter gave to the wholly unformed addressee the possibility of understanding all written to him, led Zamenhof to the same thought—that of arranging his language in the same way. So he drew up "keys," which contained the sixteen-rule grammar and the whole vocabulary in the form of separate, wholly independent and alphabetically ordered elements. This made it possible for the unformed addressee of any nationality to read a communication so written.

Having finished his university course and begun a medical career, Zamenhof now considered the practicability of publishing his work. Having prepared the manuscript under the title of "Dr. Esperanto, an International Language: Foreword and Complete Textbook," he looked for a publisher. But here he met the bitter reality of that financial stress from which he was henceforth to suffer so severely. For two years he vainly searched for someone willing to risk publication, and when at last he received such a promise he was called on to experience the bitter disappointment of seeing, after six months' procrastination, his brochure finally rejected. At last, however, with the financial aid of his father-in-law, the booklet was given to the world by the author himself in 1887. On the eve of the event Zamenhof was inwardly burning with excitement. He knew that from the day that was to see the emer-

gence of the loved work there could be no going back. He knew the fate that awaited the doctor dependent on his practice if the public should see in him a dreamer, or one occupied with "fads." He knew that he was about to risk the future happiness of mind, and even means of livelihood, not only of himself, but of his family; but he could not abandon that which he looked on as the chief end of his life—that which had entered into his very blood—and so he crossed the Rubicon.

LA EDZINO DE LA BRUTARPELISTO. (daurigata)

"Aligato" sin sternas sur la planko; liaj okuloj estas direktataj al la intermureto. Per ĉio-tio, ŝi scias ke la serpento estas tie. Estas larĝaj fendoj en tiu muro, malfermiĝantaj sub la planko de la domo.

Ŝi ne estas timolino, sed antaŭnelongaj okazintaĵoj estas iom ĝenintaj ŝiajn nervojn. Malgranda filo de ŝia bofrato ĵus estis mordita de serpento, kaj mortis. Krom tio, ŝi ne aŭdis de ŝia edzo depon ses monatoj, kaj estas iom maltrankvila pri li.

Li estis brutarpepisto, kaj komencis la ŝafbredadon ĉi-tie, kiam li edziĝis. La pluvmanko de 18—ruiniĝis lin. Li devis vendi marĉande la restaĵon de ŝia ŝafaro, kaj ree iĝi pelisto. Li intencas movi sian familion en la plej apudan urbon, kiam li revenos, kaj interdume, lia frato, kiu mastrumadas kamparan drinkejon sur la ĉefvojo, vizitas ŝin ĉiunonate, kun provizaĵoj. La edzino ankoraŭ havas du bovininojn, unu ĉevalon, kaj kelkajn ŝafojn. La bofrato kelkfoje mortigas unu el tiuj, donas al ŝi tiom kiom ŝi bezonas, kaj prenas la restaĵon page por aliaj provizaĵoj.

Ŝi estas kutimiĝinta al la soleco. Iam ŝi vivis laŭ ĉi-tiu maniero dum dekok monatoj. Kiel knabino, ŝi konstruis la kutimajn kastelojn en la aero; sed ĉiuj ŝiaj knabinaj esperoj kaj aspiroj jam de longe mortis. Ŝi trovas ĉiun ekskion kaj distradon kiel ŝi bezonas en la paĝoj de la "Jurnalo por Junaj Fraŭlinoj" kaj—Dio ŝin helpul—trovas plezuron, tragarigante la bildojn de la novaj vestmodoj.

Ŝia edzo estas Aŭstraliano, kiel ankaŭ ŝi. Li estas neŝparema, sed sufiĉe bona edzo. Se li havus la monredojn, li kondukus ŝin al la ĉefurbo, kaj loĝigus ŝin tie, kiel princino. Ili jam kutimiĝis al la disigo, aŭ pliiĝuste, ŝi kutimiĝis. "Ne utilas plendi!" ŝi

diras. Eble li foje forgesas ke li estas edzo; sed se li havas bonan ĉekon kiam li revenos, li donos al ŝi la plejmulton. Kiam li havis monon, li prenis ŝin al la ĉefurbo kelkfoje—luprenis dormvagonon por la vojaĝo, kaj gastis ĉe la plej bonaj hoteloj. Li ankaŭ aĉetis por ŝi veturilon, sed ili devis oferi ĝin, kune kun la aliaj posedaĵoj.

La lastaj du infanoj naskiĝis en la sovaĝejo—unu, dum ŝia edzo estis alportinta ebrian kuraciston, perforte, por akuiĝi ŝin. Ŝi estis sola ĉi-tien iojn, kaj tre malforta.—Ŝi estis malŝanĝinta pro febro.—Ŝi preĝis al Dio, ke Li sendu helpon al ŝi. Dio sendis Nigran Marion—la plej nobla nigrolino en la tuta lando. Aŭ pliiĝuste, Dio unue sendis Jimmy, kaj li sendis Nigran Marion. Lia nigra vizaĝo aperis en la pordejo, li komprenis la situacion je unu ekrigardo, kaj diris kuraĝige "Bone, sinjorino—mi alportos mian maljunulinon (edzinon)—ŝi estas ĉe la rivereto."

Unu el ŝiaj infanoj mortis dum ŝi estis ĉi-tie sola. Ŝi rajdis dekanu mejlon por helpo, portante la mortintan infanon.

Certe nun estas la unua aŭ dua horo. La fajro preskaŭ forbrulas. "Aligato" kuŝas kun la kapo restanta sur la piedegojn kaj observas la muron. Li ne estas tre belaspekta hundo, kaj la lumo elmontras multajn malnovajn cikatrojn, kie la haroj ne povas kreski. Li timas nenion sur aŭ sub la tero. Li atakas virbordon tiel volonte kiel li atakas pulon. Li malamas ĉiujn aliajn hundojn—krom kanguru-hundoj—kaj montras evidentan malŝaton al amiko aŭ parencoj de la familio. Ili malofte venas, tamen. Foje li amikiĝas kun fremduloj. Li malamegas serpentojn, kaj jam mortigis multajn, sed iun tagon li estos mordita kaj mortos; la plejmulto da serpent-hundoj finiĝas tiamaniere.

FIANCIGO.

S-ro A. W. Peacock, Loka oficisto de la Savada Armeo, Prezidanto de la Sidneja Esperanto-Societo, kaj Ĉefinstruisto de la Petersham-a Filio de tiu Societo, fianĉiĝis kun f-inio Emmo Ashman, ankaŭ de la Savada Armeo, kaj studentino de la lingvo Esperanto, loĝanta en Lambton (Novkastelo, Nova Sud-Kimrujo).

La geedziĝo okazos en la Preĝejo de la Savada Armeo, en la suburbo Lambton, la 29an de Aprilo 1933a, je la 3a

akurate.

Ĥuj gesamideanoj, kiuj eble estos en Novkastelo je tiu dato, estos kore bonvenaj al la ceremonio, ĉe se mankas al ili invitetaro. (Nur estos necese, ke oni menciu la vorton "Esperanto" al la portisto.)

Recenz (et) oj.

LA OKULOJ DE LA ETERNA FRATO: de Stefan Zweig, tradukita de Helene Wolffe, eldonita de Heroldo de Esperanto. Pg. 65, prezo 18p.

Leginte en la lasta tempo certajn el miaj siatempaj laŭdataj originaloj, mi sidigis por absorbi kion Stefan Zweig, la fame konata germana aŭtoro, ŝis verkis por la pensemola mondo. Post la streĉado de paciento necesa por trastumbli la kompanditan banacon kiu ankoraŭ tro markas nian enteradukan literaturon, mi sentis ravan altigon de la spirito sekante en unu vespero ĝis finpaĝo ĉi tiun frapantan historion pri la barakdato de la konscienca raĝputo, Virata, ĝis plej pura etiko.

La verko radias moralan inspiron. Ĝi taŭgas kiel tempo por tiuj kristanaj pastroj kiuj en siaj predikoj speciale stas pritrakti literaturajn verkojn el certa speco. Virata, fama svinganto de la flavo, servante sian reĝon en milito, nescie mortigas sian fraton, kies mortecaj okuloj de tiam konstante reparedas en la vizaĝoj de aliaj homoj, liaj fratoj en Dio. Li strebas akiri al si sintenon al Dio kaj la homoj, kio estu en harmonio kun lia ĉiam vastiganta koncepto de la Dia volo kaj la homa devo. Li rezignas la glavon, prenas la mantelon de fjugado. Sed post plua revelacio li formetas tiun kiel nekon-gruan kaj fariĝas paca konsilanto; sed ankau tiun kaj eĉ vivadon inter homoj li devas forlasi, por ermitigi en arbaredo. "Nur tiu, kiu vivas sola, vivas por sia Dio." Li kredas ke nur en plena neago kaj ekster cia homa rilato li povas vivi senkulpa. Sed venas stranga klimakso, ke Virata, per la eternaĵoj okuloj lumantaj el virina vizaĝo, lernas ankoraŭ ke ankau la neagulo, malgraŭ neintenco, povas dolcigi la homfratojn, kaj ke eĉ la "neagado estas agado" por bono aŭ malbono. Lia vivfino estas tragedio.

Bona traduko. Nur ĝenas la tipe germana penspezo de frazoj kiaj "sendezire ŝvelanta super la saĝon de la ŝajno"; "ripozanta en feliĉega senkoncio de la esenco." 11, "jaspaj" (jaspasaj); 31, "Tion (Tio), kion li travivis." "Ĝis kiam" (anstataŭ simple "ĝis") estas sentuila pleonasmo. La zamenhofa uzado de "ĝis kiam" havas specialan signifon.

Systematisk kurs i Esp-o, de Seppik kaj Malgrem. 88 paĝoj, prezo 1 ŝ. Por svedoj sendube utila gramatiketo de lia lingvo. La anekdotoj kaj konformaj demandoj intereselektitaj tre taŭgigas ĝin por la ekzamenistoj de naraĵaj testoj. Tiu, kiu kutimas diri ke Esp-o estas strangaspekta lingvo, sciu ke "totrivlekligit" signifas "evi-

dente."

Dialogo en Esp-o, de Einar Dahl, por progresintoj kurse kaj grupkunvene. Nia sveda aktivulo subtekreas antaŭparolo la neceson paroli, paroli kaj paroli Esp-on, kaj per ĉi-dialogo tre instigas onia tion fari. Ĝin ekzemplo de lia originalstila frazaro: "la elparolado estis tiel kripligita ke mi sidis kiel demanda signo." Paĝo 6, "ĉiuj ĝenuloj trovis ke mondlingvo devas havi... malgrandan vortaron." Se Esp-o ja venkos, la estontaj soci-historiistoj devos iom modifi tiun aserton. Prezo, du resp. Kuponoj, per "La S.K."

"Esperanto Lehrbuch" (laŭ gramatika metodo), eld. de Arbeiter Esperanto-Bund, Dirksenstr. 42, Berlin C25. Prezo 1 rm. 96 pp.

Bone presita, plejparte fidinda lernilo, destinita speciale por konscie prolektaj germanlingvanoj. La kompilito do tiras siajn lernekezemplojn ĉefe el la frazeologio de la revolucio.

Unu du kritikindaĵoj: p. 50; ne skribu teruraĵon kia estas "milkcent-sepedekunu" (mil okcent sepdek unu). (Cetero en la presita vorto estas litereraro). 54. Uzu akuzativon post "kontraŭ" nur kiam temas pri direkto. Ekz. "Ĉi mi iru kontraŭ la Filiŝtojn" (1 Kron. 14/10), sed: "rimedo kontraŭ malsano", "kio estas kontraŭ mi, tiu estas mia kontraŭulo." Sur p. 65 ni legas ke "uj" por landnomoj estas jam arhaika, do ni uzu "-io," eventuale "-lando." Tio iom mirigas, sed ankoraŭ pli la fakto ke la kompilito uzas senkomente la efektive arhaikajn formojn: pirujo, pomujo k.c. anstataŭ pirarbo, pomarbo k.c. Kial uzi la du nomojn "fabriko" (ĉu ne pliguste "fabrikejo") kaj "uzino" por tio, kio estas ŝajne la samsama afero? Ne kuŝas en la libreto ia klarigo pri diferenco inter la du formoj. La sufiksoj -end-, -oz-, -iv, kaj -iz estas instruataj; precipe la du lastaj estas ankoraŭ tre disputeblaj. Ni memoru la konsilon de Zamenhof: "La libroj instruaj devas esti pedante konservativaj." Devas teksti: bogepatroj — Schwiegereltern. "Legioj" (legioj).

La verketo finigas per interesaj legaĵoj en Esp-o. Ĉiu sci(e)ntanta la germanan ĝin mendo. (Robo.)

MILITREZISTADO KIEL POLITIKA PORTO.

1905. Milito inter Norvegujo kaj Svedujo estis neeligata per decido de junaj socialistoj rifuzantaj militiservi.

1909. La hispana kolonia milito en Maroko estis finigata per ĝenerala striko.

1918. Germanaj maristoj rifuzis obei ordonojn de admiraloj kaj, malgraŭ la armistico, volis fari finan batalon.

1919. Francaj maristoj de la militŝiparo en la Nigra Maro, rifuzis militiservi en proponata atako kontraŭ la sovjetoj, tiel nuliganta la aferon.

1920. La britaj "Konsilantaroj de Agado," reprezentantaj la britan

laboristan movadon, rifuzis transporti armilojn kaj municiojn kaj minacis ĝeneralan strikon, tiel foriganta intencatan militon kontraŭ Rusujo.

1920. La laborista movado de Supra-Silezio malebligis transporton de municio por la Poluja-Rusuja milito.

1920. La germana Kapp-revolucio, kiu celis restarigon de la monarĥio, estis venkata de la ĝenerala striko de laboristoj kaj dungitoj.

1917-22. Danujo, Svedujo kaj Norvegujo starigis alternativan servon civilan por kreskanta nombro da junuloj kiuj rifuzis fari armatan servon aŭ ian servon apartenantan al la armeo.

1923. Holando starigis alternativan civilan servon.

1928. Belĝujo starigis alternativan servon.

("La Militrezistanto," 11 Abbey-rd., Enfield, Middlesex, Eng.)

PLUMA ERARO.

S-ro J. Major, de "Oomoto," Japanujo, afable rimarkigis al ni ke estas eraro en linio 5, kol. 1, sur p. 372 de La S.K. La vorto "kurso" devas esti "klaso." Bonvolu ĝustigi!

PRACTICAL WORK FOR THE ESPERANTISTS.

Esperantists are for the most part internationalists, whose interest in the language springs from the desire for those international friendships and understandings which the use of Esperanto fosters. But many non-esperantists also, while not at the moment interested in the language, are wishful of exchanging views with individuals or groups in other countries. Esperantists might well enter this new field of activity by offering their knowledge of the language to promote correspondence between such individuals or groups. The esperantist's part in this work is to act as a translator for the correspondents. Such work would undoubtedly cause increased interest in Esperanto and add many active esperantists to the ranks.

To be of practical value, such efforts, of course, must be organised and not merely sporadic. Activities based on these lines have already achieved notable success in Europe, and particularly in Great Britain. Esperantists are organised for this work in the Labor Esperanto Associations (L.E.A.) of the different countries. Details of the organisational work of the British L.E.A. (B.I.E.A.) have been forwarded to many esperantists in Melbourne, and it is felt that an Australian L.E.A., on similar lines, should be formed.

All interested in this aspect of the

work of Esperantists are invited to attend a meeting in the Temperance Hall, Russell street, on Tuesday, 28th Feb., when the formation of the A.L.E.A. will be discussed, and the group provisionally constituted.

TO OUR SUPPORTERS

Thanks for the following:—Miss C. Hannaford, 5/-, Aug., '33; Mr. L. Illingsworth, 4/6, Dec., '33; Mrs. Chapman-Taylor, 5/-, Jan., '34; Mr. N. Midthius, 5/-, Jan., '34; Mr. D. Haccou, 5/2, Oct., '33; Melbourne Esperanto Club (Sales), 6/2; Mr. A. Saar, 5/-, July, '35; Melbourne Esperanto Society (Advt.), 5/6; Melbourne Esperanto Club (Subs.), 11/18/-; Mr. C. Whittebach, 4/6, Dec., '33; Mr. J. Eliot, 4/6, Dec., '33; Mr. C. W. Ballard, 4/6, Dec., '33; Coburg Esperanto Group (Sales), 8/8; Mr. A. H. Slade, 10/-, Sept., '34.

Radio Column

Esperanto lesson will be broadcast from 3LO at 7.45 p.m. on the dates mentioned below. An anecdote will be read at the end of each lesson to enable students to check their pronunciation. **March 4th.**—Anecdote:—Kial vi petas almozon?—Car mi volas manĝi, mia bona sinjoro.—Kial do vi ne laboras?—Ha, kiam mi laboras, mi ankoraŭ pli volas manĝi.

March 18th.—Anecdote:—Sinjoro! krias unu maljuna fraŭlino el la vagono al unu sinjoro, kiu volas tien eniri; tie ĉi estas la vagono por sinjorinoj.—Ho, respondas la sinjoro, enirante kaj dismetante siajn pakojn, mi ne estas timemulo.

April 1st.—Anecdote:—Avarulo, elirante el la preĝejo, kie la pastro parolis pri bonfardo, diris: La prediko tiel min tuŝis, ke mi mem estas preta peti almozon.

AL LA SUDA KRUCO.

1/12/32.

Estimata redaktoro,

Sub la titolo "Grumbloj" mi trovis en la oktobra numero de via organo kritikan noton pri la Melburna gazetaro rilate novaĵojn pri la pariza kongreso. Ni ne scias, al kiu estas direktita la plendo. Sed ĉar ni estas respondecaj pri la organizo de la universala kongreso, la noto trovis nian atenton.

Ni do deziras diri al vi, ke aparte bone organizita gazetara servo funkcias en Parizo. Ĝustage la grandaj agentejoj estis informitaj per aparta telegramo speciala. Se la aŭstralia gazetaro ne havas interligon de korespondado kun la koncernaj agentejoj aŭ se ĝi ne interesiĝas pri nia kongreso

(kies indiferenta karaktero por Aŭstralio laŭ nesufiĉa informiteco de ĵurnalistoj, ni povas iomete kompreni), ni ne povas fari pli. Nur vi kaj viaj ktnlaborantoj—povas ŝanĝi tiun ĉi mankavan staton per vigla interveno ĉe la redakcioj aŭ la ĉefgastoj gazetaraj en via lando.

Ni esperas, ke estos eble por la 25a Universala Kongreso en Kolonjo atingi kiel eble plej efikan diskonigon de novaĵoj en via lando.

Ni dankus vin, se vi sciigus en via proksima numero la faktojn pri nia aranĝo en Parizo.

Kun plej samideanaj salutoj, Internacia Centra Komitato de la Esperanto-Movado, Robt. Kreuz, Direktoro.

PRI MANĈURIO.

Elĉerpo el artikolo de Lord Lytton en The Spectator, London.

"... La gravega demando ne estas, ĉu Japanujo ĉu—Hinujo gvidrege la estontan vivon de Manĉurio, sed—ĉu estas konservota aŭ detruota la principo de kolektiva respondeco pri la konservado de Ĥpaco kaj justo inter la nacioj."

"Oni ripetate informis nian komisionon ke Manĉurio estas la 'savŝnuro' de Japanujo; ke Japanujo jam devis batali du militojn sur manduria tero; ke ĝi oferis 200,000 vivojn kaj bilion jenajn por akiri la rajtojn kaj interesojn kiujn ĝi nun tie pretendas; ke tiuj historiaj asociacioj estas neforviŝeblaj stampitaj en la koron de ĉiu japano, kaj ke Japanujo estas tre sentema kontraŭ kiu ajn ekstera interveno en aferoj pri kiuj ĝi rigardas sin la sola koncernato."

"Nia komisiono akceptis ĉi ĉion kaj laudore enverkis ĝin en sian raporton, sed ni sentis ke estas nia devo atentigi al la japana fremdafero ministro la fakton ke ekzistas ankoraŭ afero por kio aliaj nacioj faris eĉ pli grandajn oferojn ol Japanujo, afero kiun tiuj nacioj rigardas kiel samgrade valorega, kaj kiun ili defendos egale firme, nome la organizo de kolektiva respondeco pri la konservado de la mondpaĉo. Por la popoloj kiuj plej suferis en la Granda Milito la Ligo de Nacioj estas la 'savŝnuro' de la moderna civilizado."

"La Dia Regno": Mi havas specimenojn de ĉi tiu evangelikristana gazetaro por disdoni, kontraŭ unupenca p. marko. Red.

AUSTRALIAN LABOR ESPERANTO ASSOCIATION.

All esperantists and others interested are invited to attend a meeting at Temperance Hall, Russell street, on Tuesday, 28th February, at 8 p.m., to assist in formation of A.L.E.A. Further particulars may be obtained from Mr. E. P. Owen, 14 Anzac street, S.E.9.

Atentu Sinjorinoj!

A. Kio precize estas la ĉarmo, Manjo?

M. Ho, estas speco de florado en la virino. Se oni ĝin havas, ne necesas havi ion ajn alian, kaj se oni ne ĝin havas ne multe signifas kion ajn alian oni havas. Kelkaj virinoj, la malmultaj, havas ĉarmojn al ĉiu; kaj la plejparte havas ĉarmojn al unu; sed kelkaj havas ĉarmojn al neniu.

El "Kion scias ĉiu virino" de J. M. Barrie.

La sentado de unu virino povas havi tre subtilan influon al la humoro de alia. La plejmulto de virinoj komprenas unu la alian instinkte, eble per la antikva sekslingvo kin'ekzistis longe antaŭ ĉi sonoj fariĝis vojoj.

El la libro, "La Fiero de Eve" de Warwick Deeping.

Rulaĵoj por la festeto. El Argentino.

Buteri kelkajn maldikajn tranĉaĵojn de bruna pano, kaj ŝmiru ilin per pasto farita el kokida pureo al kiu estis aldonitaj kaporoj kaj anovaĵo pasto en taŭga proporcio. Premplumita la preparitajn tranĉaĵojn, netigu la randojn, kaj buteri la supraĵon. Aspergu duonon de ili per ete pecigita petroselo, kaj la alian duonon per omara koralo, kaj metu ilin alterne sur plado kaj servu.

Esperanta edziĝo soleniĝis en Budapeŝto antaŭ nelonge, kiam la pastro alparolis al la geĉifanoj en la internacia lingvo. Hungara fraŭlino konatiĝis kun belga fabrikisto per korespondado en Esperanto, kaj, pli poste, ili renkontis unu la alian ĉe Esperanta Kongreso en Parizo. Tuj la Belgo proponis edzecon al la Hungarino, sed pro tio, ke nek li nek ŝi komprenis la lingvon de la alia, eĉ la edziĝo soleno devis esti efektivigita en la komuna lingvo.

(El la "Woman's Budget.")

La perfekte honesta virino: virino kiu neniam flatas, kiu neniam estras, neniam allogas, kaŝas nenion, neniam uzas la okulojn, kiu neniam konjektas pri la efekto kiun ŝi kaŭzas, kiu neniam konscias pri neparolita admiro, kiu monstro, mi diras, estus tia virino! (El la "Woman's Mirror" por Novembro.)

N.Z.E.A. Section. 11th Official Bulletin

Fourth N.Z. Esperanto Congress. Masterton, 27-29 December, 1932.

Mr. G. R. Sykes, M.P., Honorary President of the Masterton Esperanto Club, welcomed congress delegates and visitors to Masterton at the civic reception and official opening of the fourth N.Z. Esperanto congress, held under the auspices of the New Zealand Esperanto Association at the Y.M.C.A., Masterton, 27-29 December. Visitors found at beautiful Masterton an active Esperanto club with a large band of enthusiastic members.

Members and Supporters.

Attending:—Madame Garle, Mr. and Mrs. A. Dewar, Mr. A. M. H. Dewar, Misses E. and N. Elliot, "Mr. H. F. Franks, Mrs. Hubball, Miss A. Ibbotson, Mr. B. and Miss L. Johns, Mr. and Mrs. J. McNab, Mr. L. Rutherford, Mr. A. D. Sheppard, Mrs. and Miss Stidolph, Misses A. and D. Winhall (Masterton), "Mr. M. F. Pavlovich (Tiniui), "Mr. H. E. Facer (Palmerston North), Miss G. Carty, Miss Duguid, Mr. and Mrs. L. E. Dust, Mr. W. L. Edmanson, Mr. E. C. Jack, "Mr. Wm. H. King, Mrs. R. McGuigan, Miss C. Smythson (Wellington), Miss L. Corkill (Christchurch). Non-attending:—Mr. N. D. Franks (Napier), Mr. C. J. Adcock (Drury), Mr. S. Andrew (Feilding), "Mrs. A. Chapman-Taylor (New Plymouth), Mr. L. A. Eford (Christchurch), "Mr. J. A. Hodges (Okoroire), "Mr. G. Gordon (Ch'ch.), Mr. J. Mader (Helena Bay), "Mr. T. E. McMillan (Matamata), "Mr. F. W. Lühning, "Mrs. E. M. Watkin, "Mr. C. W. Brandon, Mrs. E. Philpott (Auckland), "Mrs. F. Lusher (Hastings), "Mr. S. M. Ujdur (Henderson), "Mr. A. C. Ward (Wimbleton), Mrs. E. H. Wall (Albany), "Mr. M. J. Ravelich (Khandallah). (The 'star' denotes member-donor, to whom thanks are given.—W.H.K.).

Civic Reception—Formal Opening.

Congress assembled at 2 p.m. on 27 December for the civic reception and formal opening. There was a good attendance. Mr. A. Dewar, president of Masterton Club, introduced the N.Z.E.A. officials to Mr. Sykes, who said he felt convinced the time would come when authorities, including those in N.Z., would heed the claims of Esperantists that Esperanto be officially recognised.

Mr. Dust, President of the N.Z.E.A., then declared congress officially open, and asked that a vote of thanks be tendered Mr. Sykes by acclamation. The session was thereafter conducted in Esperanto and English. Mrs. Fieldhouse splendidly rendered "La Espero," after which the assemblage paid respect to the memory of the late Rev. J. H. Hawkes, a Dominion pioneer Esperantist whose death occurred during the year.

A large number of letters and telegrams from absentees were read and congress then adjourned for the taking of the official photograph.

Resuming, club delegates (Miss L.

Corkill, Christchurch, Miss C. Smythson, Wellington, and Mr. H. F. Franks, Masterton) delivered reports regarding the activities of their respective clubs.

Public Pronouncement.

The following pronouncement was then placed before congress by the N.Z.E.A. and unanimously adopted:—

"Because so many people have an incorrect idea of what the Esperanto language means, and what its possibilities are for humanity at large, we, New Zealand Esperantists assembled in congress at Masterton, desire to make the following public pronouncement:—

"(1) The idea of the founder and of succeeding Esperantists is to spread throughout the world the use of a natural living language, which (without intruding upon the national life of a people and without any attempt to supersede the existing national languages) would give to men of different nations the power of mutual understanding and at the same time serve as a peace-making influence in those countries where racial differences are so acute and where national language jealousies are so marked. With such a language as Esperanto works of international interest could be written and published, and would have equal interest for all peoples.

"(2) It is universally agreed that an auxiliary language to become international can only be an artificial one. Racial jealousies would preclude the acceptance of a purely national language, therefore Esperanto being actually completed, tested and proved to be capable of expressing meanings and ideas, free from idiomatic verbal labyrinths, is the one and only language that has any hope of general acceptance.

"(3) The author and founder of Esperanto (Dr. L. L. Zamenhof) refused once and for all time to claim pre-emptive right to ownership, and has given to the world a gift of incalculable value, Esperanto is now at the free disposal of anyone who desires to use it for any purpose whatsoever.

"(4) Esperanto favours no special cult, religious, social or political. Its sole aim is mutual understanding between diverse races or nationalities. Human brotherhood, international amity, and peace are concomitant results.

"(5) No restrictions are placed upon the use of Esperanto, but users of the language are advised not to deviate from the model of the founder in his work "The Fundament of Esperanto." There is nothing so likely to destroy the effectiveness of Esperanto as attempts to modify or change the basic principle of the language.

"(6) Every person who has acquired a knowledge of Esperanto and who uses it for any purpose is entitled to be called an Esperantist, but active membership of an organised group or society is strongly recommended."

Mr. W. L. Edmanson (Wellington) presented the salutations of samideanoj in Melbourne.

NZEA Annual General Meeting.

Well attended, the meeting opened at 3.40 p.m.

Mr. L. E. Dust, who presided, outlined the achievements of the N.Z.E.A. and detailed recent progress made by Esperanto abroad. He appealed to all to accord the Association their liberal support.

4th Annual Report; Finance.

The annual report presented by the honorary secretary (Mr. W. H. King), revealed that membership of the N.Z.E.A. had been well maintained. There were clubs at Auckland, Wellington, Christchurch, and Masterton; and the N.Z.E.A. had collaborated internationally whenever opportunity arose. Propaganda work included supplying 113 overseas visitors from 18 countries with Esperanto literature, newspaper activities, and the interviewing of influential people regarding Esperanto. Members had been kept in touch with the N.Z.E.A. by means of the Official Bulletins issued each four months in "La Suda Krucio"; and general information provided. "It is to be hoped," the report concluded, "as far as the strength of the membership is concerned, that bedrock has been reached and that during the year there will be discernible a general movement which will continue uninterrupted for a long time. With the co-operation, union, and help of Dominion Esperantists, the association will be enabled to undertake the work which confronts it."

The honorary treasurer, Mr. E. C. Jack, presented his report and balance-sheet, which disclosed the finances to be in a sound position, due mainly to the fact that the last N.Z.E.A. financial year comprised only 8 months. Donations received had increased over 100 per cent. The report and treasurer's balance-sheet were adopted.

Election of Officers.

On the motion of Mr. H. F. Franks, seconded by Mr. A. Dewar, the following officers were re-elected:—President, Mr. L. E. Dust (Wellington); Vice-pres., Mrs. J. Allan (Dunedin), Mr. J. A. Hodges (Okoroire), Mr. C. J. Adcock (Drury), and Mr. N. M. Bell (Christchurch); Hon. Treas., Mr. E. C. Jack (Wellington); Hon. Sec., Mr. W. H. King (Room 106, G.P.O. Building, Wellington, C.I.); Hon. Auditor, Mr. D. L. Irwin, A.P.A.N.Z. (Wellington).

5th N.Z. Congress.

On behalf of the Wellington Club, Miss Smythson issued an invitation for the 5th congress to be held at Wellington, preferably at Christmas-time. In support, Mr. Dust said it was the policy of the N.Z.E.A. to arrange the annual congress in a different town each year, preferably in a town where the local Esperantists were strong

enough to form the nucleus of the gathering. A motion framed in accordance with the invitation was accepted without a dissenting voice.

NZEA Correspondence Course.

The president said it was desired that congress should approve the inauguration of the above course by authorising that the scheme be proceeded with. This included the appropriating of at least £10 from the NZEA general fund, a refund of which would be provided for by allocating 5s. from each fee of two guineas (fixed for the course) received. Twenty lessons will comprise the course, the basis of which will be the textbook, "The Concise Course in Esperanto" by L. N. Newell; lessons will be released at the rate of one each week, irrespective of whether the student has submitted work for an earlier lesson; sufficient instruction in grammar will be included to enable a student to advance to a stage where reading, writing and speaking should be practised in order to become an accomplished Esperantist; the responsibility of the NZEA will cease on delivery of the 20th lesson and of the tutor's comment and corrections thereon. The course fee includes the student's subscription (2/6) to the NZEA for one year. (Complete details in "S.K." later.—W.H.K.)

Mr. Jack moved, seconded by Miss Corhill, "That the scheme as explained to congress be proceeded with by the Executive." The motion was carried unanimously.

General Discussion.

Mr. H. E. Facer (Palmerston North) suggested that Esperanto work might be undertaken among the scouts, especially Rovers; and Miss Corhill presented four remits from her society covering the broadcasting of Esperanto lessons, the forming of classes in the two teachers' training colleges; the commencing of after-school classes in public schools; and the urging upon the Prime Minister to instruct the N.Z. representative at the League of Nations to introduce the question of Esperanto into the Assembly at Geneva. Congress decided to refer suggestions to the NZEA Executive.

Social Function, etc.

A concert and social was held in the evening. Mr. Sykes presided over an attendance of 150. A humorous sketch was given in Esperanto by six local club members, who demonstrated their ability in the language. The NZEA secretary then outlined the position of the international language movement in N.Z. to-day, and explained the advantages accruing from a knowledge of Esperanto, even to the isolated New Zealander.

Second Day's Activities.

Instead of the scheduled picnic to Mt. Holdsworth, postponed owing to unsuitable weather, a tour through the Wairarapa Plains to Tauherenikaia was undertaken on 29 December.

In the evening a public meeting drew a moderate attendance. Mr. Dust presided, and Mr. W. L. Edmanson gave

an address. The meeting passed a resolution urging the N.Z. Government to approve the official teaching of the language in the schools of the Dominion, as has been done advantageously for many years past in a number of countries. Both local papers published the full text of the resolution.

Third Day: UEA Meeting.

The N.Z. section of the UEA met on the morning of 29 December. Mr. M. F. Pavlinovich was elected chairman and presided over an attendance of 15. Esperanto was used throughout.

On behalf of the Oomoto movement, Miss Smythson presented salutations. Mr. Dust, as Chief Delegate, detailed the present state of the UEA in New Zealand: owing to the crisis the membership of the UEA had decreased, and one delegate had retired from office. Every effort would be made to improve the position.

Replying to a question on the annulling of the Helsinki contract, Mr. Dust explained that the new proposed organisation (Universala Federacio Esperantista) would eventually replace the present Internacia Centra Komitato, and the Konstanta prezanto, funds being provided by national societies on the basis of 6d. per member, with cost of the year book extra. The UEA has not yet announced its view of the new scheme, but official relations between the UEA and national societies would cease on 31 December. The new scheme provides for the appointment of local delegates who will represent both the national society and the international body; and for a member of the former organisation to be a member of the U.E.F. National societies of France, Italy, Sweden, Norway, Roumania, Japan, Germany and Britain have assented to the new arrangement. If the NZEA were to do likewise it would be necessary either to allocate 6d. of the present annual subscription or to increase the subscription to 3s. per annum in order to meet its obligations to the U.E.F. UEA members in N.Z. would, of course, pay their subscriptions to the chief delegate, as at present. (The NZEA Executive has not yet given consideration to the matter of participating in the new enterprise.—W.H.K.)

Luncheon; Formal Closing.

Some thirty congress members sat at the luncheon. Mr. Dewar gave the benediction in Esperanto, and toasts were honored. Mr. Franks thanked all who had worked so hard to make the congress the success it was, mentioning in particular Mr. and Mrs. Dewar. Mr. Sykes encouraged those present in their efforts, stating he felt sure that members of the New Zealand Parliament were not well informed regarding the language, and to give them a true conception of the aims of Esperanto he promised to co-operate with the NZEA and, if possible, to arrange for two or three speakers to address members at some convenient time during the parliamentary session.

The valedictory remarks were made by Mr. L. E. Dust, who, as president of the NZEA thanked all who had so harmoniously collaborated to ensure the holding of one of the most successful N.Z. Esperanto congresses.

Results.

The following abridged letter (written after congress) by the L.C.C. secretary (Mr. Franks) to the NZEA Executive, is of interest in this connection:—

"On behalf of my committee, I have much pleasure in presenting to you a statement of accounts of the 4th Congress, which now increases the NZEA Congress Fund from £1/8/5d. (Church surplus) to £5/1/11d.

"The accompanying Press reports measure in all 100 column inches from both local papers. Since congress a leading article relating to and favoring Esperanto has appeared in 'The Wairarapa Age.'

"The congress has greatly strengthened the movement in Masterton, and we have already received new members, as a witness to the effectiveness of the propaganda work carried out.

Miscellaneous Congress Facts.

The Masterton Club's street sign-board was deemed to be unequalled in N.Z. and perhaps in many overseas countries. Mr. Dewar had the Esperanto flag flying from the Y.M.C.A. masthead throughout congress. The literary staff of the "Age" evinced much interest in the NZEA secretary's typewriter with an English-Esperanto keyboard. A two-hour search in the Wellington Public Library disclosed that every newspaper published in the Dominion on 28 December contained a brief congress report—as telegraphed from Masterton by the Press Association agent. These reports would probably be read by at least half a million persons in N.Z. Unaudited Congress A/c: Income, £13/19s.; Expenditure, £9/5/6d.; Surplus, £4/13/6d. (carried to 5th Congress A/c). Enquiries were made for that well-known congress figure, Mr. Bertram Potts—unfortunately an absentee. The artistically printed congress programs and badges met with approval and praise. Mr. Franks was a methodical and accurate L.C.C. secretary, and collaborated excellently with the NZEA secretary.

And now, Gis la Kvin!

(W.H.K.)

Letero el Germanujo.

"Antaŭ nelonge mi ricevís de germana sam-o leteron, kiu enhavas pri-kribon de ŝia penado ĉeestí laboristan kongreson en Berlino kaj ŝia sukceso spite de egaj kontraŭaĵoj. Ĝi jetas lumon sur la malfacilajn kondiĉojn, kiujn pro la krizo nia lingvo devas tra-batali."

(A. L. Brentwood)

P.

Germanujo

1/10/32.

... Mi ne scias, ĉu mi skribis al vi pri mia intenco viziti la unuan

Laborist-Esperantistano Kongreson en Berlino. Jam longe antaŭ la tempo mi komencis sparkolekti, kio estis duoble malfacila, ĉar mi nur laboris tri aŭ kvar tagojn ĉiusemajne, kaj plue la salajro estis tre malgranda. Per tute preciza kalkulo mi grade ekstigis sumeton, kio tamen tute ne sufiĉis por iri-reveni Berlino.

... Mi decidis vojaĝi bicikle, sed, ĉar mi ne posedis biciklon, kaj ne sciis, ĉu mia antaŭ nelonge kuracita piedo tro suferus pro tia laboro, mi diskutis la projekton kun mia pliaĝa fratino, felicita posedanto de bela biciklo. ... Si pruntedonis al mi la biciklon por du monatoj. Mi devis venki preskaŭ 300 kilometrojn. Mi konfesis, ke la biciklolaro ne iris je la komenco komplete tiel, kiel mi volis. Mia piedo estis ankoraŭ iom malfleksebla, kaj pli ol unufoje okazis ne tute sendanĝera kontraŭkuro. Do, kiel antaŭe dirita, mi jam pretigis ĉion, kiam mi tri semajnojn antaŭ la celo—senlaborigis! Kio nun? Ĉu ĉiuj felicaj antaŭgvoj devas fiaski? Esti senlabora sen unu sola feniĝo estas terure, ĉar la aĉa ŝtatsubvencio (A. dole) sufiĉas apenaŭ por necesaj mangajoj. Se mi restis sur mia projekto, vojaĝi al Berlino, mi estus sen iu ajn mono. Mi devis treege pripensi la aferon. ... Kaj mi estis en Berlino! Ĝi estis ĉiela rajdo. Ni estis nur du—mia amiko G., kiu fakte elpensis la bicikloprojekton, kaj mi. Li estis sperta radisto, sed havis eĉ malpli da mono ol mi. Survoje mi faris flankvojaĝojn al D., kie ni vizitis ilian parencon. Tie ni restis nur unu tagon, ĉar ni havis nur ok tagojn por la tuta afero. (Ni devas anonci nin ĉe la loka senlaborul-kontrolo ĉiun oktagon).

Mi revenis kun 4 feniĝoj kiel mia tuta monposedaĵo, kune kun ok markoj (nome egala kun ok anglaj ŝilingoj) kiel ĉiusemajna envenajo. ... mi ne povis sendi al miaj plej bonaj amikoj eĉ unufoje leteron, ĉar mi ne havis la necesan sendmonon. ...

Fine mi havis feliĝecon! Amikino ĵus alvenis por anonci, ke mi devas prezenti min ĉe la fabrikoj je l'essa morgaŭ matene. Nun mi ne povas ekdormi, kaj skribas al vi ĉi tian leteron, kiun mi enpoŝtos morgaŭ. ... Mi havis feliĝecon en mi! Mi ŝatus ĉi-kaŭbraki la tutan mondon.

Via amikino M.

(La red. petas pardonon de amiko B., pro tio ke li devis pro spacomanko tiel pritrane la cetera interesanta leteron.)

Serloze Kaj Serce

HOW TO BECOME A BETTER ESPERANTIST.

You are an Esperantist! Why yes, you have been through the course, and can now say „Bonan Vesperon.” and „Ĝis la revido” with confidence, and can join in a general conversation at least as a listener. You need an en-

larged vocabulary! Quite true.—One of the best ways in which to acquire a command of a larger number of root words is to read a long book by a good author, either original or translated into Esperanto. Each author, you will find, rings the exchanges on a number of “pet” words over and over again, with the result that with each book you master, you at the same time master a new supply of root words until you acquire a complete working knowledge of the International Language. Also it is worth while to note that incidentally you will widen your acquaintance with the best of that large body of the world’s literature which lies beyond the bounds of one’s own language. Therefore cultivate an International Mind by reading the best up-to-date Esperanto literature. In that way you will soon become a Better Esperantist

Se iel utilis, ĉiutage la ĝardenisto falus surgenue kaj preĝus tiele:—“Ho Dio, permesu ke, iamaniere, la pluvo falu ĉiutage, prefere de ĉirkaŭ la meznokto ĝis la tria matene; sed, vi komprenu, la pluvo devas esti malpeza kaj varma, por ke ĝi povu trasorbiĝi; permesu ke, samtempe, ĝi ne falu sur kampionon, helianthemum, lavendon, kaj, la aliajn kiujn vi, en via senfina saĝeco, scias esti plantoj amantaj la sekecon—mi skribos iliajn nomojn sur peco de papero, se vi volas—kaj permesu ke la suno brilo la tutan tagon, sed ne ĉie (pe, ekzemple, sur spiraea, aŭ sur gencianon, plantag-lilion kaj rododendron), kaj ne tro multe; ke estu plenece da roso kaj malmulte da vento, sufiĉaj vermoj, neniu plant-pedikoj kaj limakoj, neniu ŝimo, kaj ke unufoje ĉiusemajne, fluida sterkakvo kaj guano falu de la ĉielo. Amen.”

(El La Jaro de l'Ĝardenisto, de Karel Capek.)

Stelito unufoje senkuligis sin al Demosthenes, dirante: “Mi ne sciis, ke ĝi estis la via.” “Sed vi ja sciis,” ĝis Demosthenes, ke ĝi ne estis la via!”

La kampara instruistino penis interesiĝi siajn lernantojn pri la leciono. “Nun, infanoj, vi estas nomintaj ĉiujn malsovaĝajn bestojn krom unu. Ĉu neniu scias? Kiu besto havas rigidaĵn harojn, estas ĉiam malpura, kaj ŝatas esti en la koto?”

Malgranda knabo levis la manon hezite.

“Nu, Alano, diru al mi kiu ĝi estas?” “Estas mi,” diris la knabeto penseme.

“Kaj kio vi nomas vin?” kun males-timo diris indigna edzino, “viru aŭ muso?” “Viru,” akre respondis la edzo. “Se mi estus muso, vi estus sur tiu tablo nun, alvokante helpojn!”

Knabineto, vizitante la kamparon, ekvidis pavon. Kurante en la domon, ŝi ekkriis:—“Ho, avino, venu kaj vidu! Jen estas maljuna kokino plenfloranta!”

Kritiko skribita en libro de predikoj:—
Eĉ se inundo ree venus
Al nia mondo peka,
Kvankam la tero subakvigus,
Ĉi libro restus seka.

Diogenes serĉis honestulon. “Kia bonŝanco?” demandis la preterpasaĵo. “Ho, sufiĉe bona,” respondis Diogenes. “Mi ankoraŭ havas mian lanternon.”

El Rumana Plumo

(Ĉi monate ni donas okazojn el la vivo de d-ro H. Fisher, rumano. Ĝi estas represita el „Sistema kurso de Esp-o,” Seppik kaj Malmgren.)

—Mi estis vojaĝanta en la ekstrema oriento kaj mi prenis sidlokon en la restoracia vagono de Bukareŝto al Istanbulo. Apenaŭ mi estis sidiginta, kiam mi vidas, ke iu eksterlandano venas penas komprenigi al kelnero, kion li deziras. La kelnero uzas sian tutan lingvoscion: li parolas rumane, serbe, turke, bulgare kaj ruse. Sed ĉiam sen sukceso! La fremdulo komprenas nenion vorton. Mi alproksimiĝas en la deziro helpi al li—krom la rumana mi parolas sep lingvojn—kaj mi demandas al li germane, france, itale, angle, hungare, hispane kaj greke, ĉu mi povas servi al li. Ĉio vane! La fremdulo ne komprenas iun el la dek du lingvoj. Tiam mi ekmemoris artikolon pri Esperanto, kiun antaŭ kelka tempo mi estis leginta en gazeto, sed al kiu mi ne turnis atenton, kaj mi finis per la demando:—Ĉu vi parolas Esperante?

—Jes, mi parolas, li respondis kun ĝojkrii. Kaj li daŭrigis per la sama lingvo, kiun mi miaparte tute ne komprenis ĉar tiu estis la ksa frazo de Esperanto, kiun mi konis. Sed kiam la fremdulo rizaris, ke mi nenion

POR LA KOMENCULOJ.

KVINMINUTA RAKONTO.

(Finata)

La ungoj, kaj ostoj, kaj vizagharoj estis flankte metitaj por vendi, ĉar ni ĉiuj scias (aŭ tiel oni diras) ke mangi la pecigitajn vizagharojn de tigro donas kuraĝon al la homoj, kaj ke la ungoj havigas bonŝancon kaj filojn al seninfana domo.

Apude boligis poto, preta por fari vespermanĝon de tigra viando por la ciganaro.

Kiam la kvar fratoj vidis ĉion ĉi ili diris: "Jen estas oportuno provi nian sciadon."

Kaj ili aĉetis la tigron de la ciganoj, kaj alportis ĉiujn ĝiajn partojn persake al la arbareto, kaj tie praktikis siajn artojn.

La plejaĝa prenis ĉiun tigran ostojn, kaj aranĝis ilin en perfekta ordo: la lernanto de la ĥemisto elverŝis sur ilin boteloton da fluido, la ostoj kunigis; la helpanto de tanisto metis la karnon sur la ostojn, kaj alfiksis la haŭton, ungojn, kaj vizagharojn; kaj la plej juna frato, kiu lernis la magion de sia estro, elvokis sorĉon, kaj revivigis la beston.

Tuj kiam li tion faris la tigro eksaltis sur la kvar fratojn, kaj formangis ilin ĉiujn.

Tiu ĉi montras al vi, miaj karaj infanoj, ke estas eble esti tro lerta.

FIVE-MINUTE STORY.

(Concluded)

The claws and bones and whiskers were put aside to sell, for we all know (or so they say) that to eat the chopped whiskers of a tiger gives man courage, and that the claws bring luck and sons to a childless house.

A pot boiled near, ready to make supper of tiger meat for the gipsy band.

When the four brothers saw all this they said: "Here is an opportunity to put our knowledge to the test."

And they bought the tiger from the gypsies and carried all its parts in a bag to a wood, and there began to practise their arts.

The eldest boy took all the tiger's bones and arranged them in perfect order; the pupil of the chemist poured over them a phial of fluid, and the bones became knit together; the tanner's assistant placed the flesh over the bones and fitted the skin, claws, and whiskers; and the youngest brother, who had learned magic from his master, uttered a spell and restored the animal to life.

No sooner had he done so than the tiger sprang upon the four brothers and devoured every one of them!

This shows you, my dear children, that it is possible to be too clever.

Melbourne Esperanto Club.—Meets every Wednesday, 8 p.m., in Australian Church Hall, Russell Street, Melbourne. Tuition, classes, conversation, etc. Secretary, Mr. R. Rawson, 169 Exhibition Street, Melbourne.

Western Australian Esperanto Society, Perth. W.A. kunvenas ĉiusemajne. Prezidanto, s-ro H. Byatt, D.B.E.A.; sekretario, s-ro David Miller, 73 Berwick-st., Victoria Park, Perth. Komunikadojn al la sekretario.

Masterton Esperanto Club.—Meet every Tuesday at 8 p.m. in the Y.M.C.A., Church-st., Masterton. Hon. President, Mr. G. R. Sykes, M.P.; President, Mr. A. Dewar, D.B.E.A.; Vice-Presidents, Mrs. McNab and Mr. B. Johns; Secretary, Mr. Howard Franks, 38 Workshop-rd. Visitors always welcome.

Auckland (N.Z.) Esperanto Society kunvenas ĉiutage je 7.30a horo vespere ĉe Nova Preĝejo Halo (New Church Hall), Newton Road. Prezidanto: S-ro J. S. Russell; Sekretario: s-ro C. Brandon. Komunikadojn al la Prezidanto ĉe 2 Pukenui Road, Epsom.

Wellington Esperanto Club.—Meets every Tuesday, 8 p.m., in the Y.M.C.A., Willis St., Wellington. Visitors always welcome. President, Mr. Bertram

Potts, F.B.E.A.; Vice-President, Mr. E. C. Jack; Secretary, Miss G. Carty, 33 Tanera-cr., Brooklyn; Treasurer, Mr. L. E. Dust, D.B.E.A., Del. U.E.A. Write for book list.

Melburna Esperanto-Societo. Prezidanto, sinjoro P. Hudson; sekretario, f-ino L. Irwin, D.B.E.A., Adreso, Box 731F, Elizabeth-st., P.O., Melbourne. Kunvenejoj: Scott's Church Hall, 97 Russell-st. Marde vespere, je la oka horo. R. Banham, "Age" Reading Room, Collins-st., post la 18ja horo.

Sydney Esperanto Society. Kunvenas ĉiun ĵaŭdon de 8-10 pt. Ĉe dua etaĝo, "Manning Building," 449 Pitt Street, Sydney. Kontraŭ "Hotel Sydney" kaj apud la ĉefstacidomo. Prezidanto: s-ro A. W. Peacock; Sekretario: s-ro Leslie E. Pfah, 64 Brighton-st., Croydon.

Brisbane Esperanto-Societo kunvenas la 2-an kaj 4-an mardojn de ĉiu monato en salono de State Service Union, 59a Elizabeth-str., proksime de konstruaĵo "State Insurance." Prezidanto: s-ro F. T. Simon. Viceprezidantoj: s-roj H. Hutton kaj S. Parry. Bibliotekisto: Oskar Behnken (Del. U.E.A.). Sekretario: fraŭlino E. B. Carrick, Office of Supt. of Telegraphs, G.P.O., Brisbane (Queensland).

komprezas, li seĝis bonan rimedon. Li donis al mi "Ŝlosilon de Esperanto," kiaj ekzistas en multaj lingvoj. Kvankam ĝi estas nur malgranda kajeto, ĝi enhavas la gramatikon kaj sufiĉan vortaron de la internacia lingvo.

Mi tuj komencis studi la libron, kaj post dek horoj, kiam ni estis sur la ferdeko de ŝipo, mi jam povis paroli en Esperanto. Tiam mi ricevis la informon, ke mia kunvojaĝanto estas svedo kaj scias kvar lingvojn — la svedan, danan, norvegan kaj finnan.

Ni tri, la svedo, la kelnero kaj mi, parolis kune dek ses lingvojn, kaj tio tamen ne sufiĉis por ke ni komprenu unu la alian. De tiu tempo mi estas fervora esperantisto.

To Contributors.

Kindly type all matter. Make any emendations with typewriter also. Space lines well, leaving margins on both sides. If possible, send originals of translated work.

NEXT NUMBER
SCHEDULED FOR
31st MARCH.

KVAKERISMO KAJ PACO.

Mi volonte disdonas senpagajn ekzemplerojn de literaturo, Esperanta kaj angla, pri Kvakerismo kaj Paco. Bonvole petu per ilustrita poŝtkarto aŭ letero al:—D-ro Fred J. Williams, Samara, PAPUA. (reproso petata).